PC Daltonbasisschool **Het Drieluik**

Vrijheid: zelfstandig en verantwoordelijk

Vrijheid binnen het Daltononderwijs

In opdracht van:
PC Daltonbasisschool Het Drieluik

Samengesteld door Daltoncoördinator:
Monique van der Hoeven

Vormgeving & layout:
Opleiding Mediadesign van het REA College Nederland in Elst.

2014

Inhoudsopgave

Voorwoord 1

Hoofdstuk 1 3
Ontwikkelingslijnen; doelen per twee leerjaren
Einddoelen groep 1 en 2 3
Einddoelen groep 3 en 4 4
Einddoelen groep 5 en 6 4
Einddoelen groep 7 en 8 5

Hoofdstuk 2 6
Middelen om onze gestelde doelen te bereiken
Groep 1 en 2 6
Groep 3 en 4 9
Groep 5 t/m 8 12

Hoofdstuk 3 16
Algemene schoolafspraken

Hoofdstuk 4 19
Leerlingenraad

Hoofdstuk 5 21
Borging
Slotwoord

Bijlagen
- Bijlage 1 Taakbrief groep 3 22
- Bijlage 2 Taakbrief groep 4 24
- Bijlage 3 Taakbrief groep 5 en 6 26
- Bijlage 4 Taakbrief groep 7 en 8 28
- Bijlage 5 Keuzewerkkaart 30
- Bijlage 6 Kijkwijzer 31

Voorwoord

Op onze daltonschool zijn vrijheid, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid belangrijke aspecten van het onderwijs.
Helen Parkhurst gebruikt de term “freedom”, waarmee ze bedoelde dat leerlingen gelegenheid krijgen het schoolwerk, de aangenomen taak, zelf te organiseren en het op eigen tempo te doen. Het ging Parkhurst om de activiteit van de leerling (zelf doen, zelf ervaren) en de betrokkenheid van de leerling hierbij.
Wij geven onze leerlingen een zekere mate van vrijheid bij het doorlopen van hun leerproces. We begeleiden hen in stapjes bij het steeds zelfstandiger kunnen werken. We leren de leerlingen verantwoording te dragen voor het eigen leren, hun gedrag en de wereld om hen heen. We gaan er van uit dat ons onderwijs hierdoor effectiever wordt en de leeropbrengsten zo optimaal mogelijk.
Het werken met taken maakt deze vrijheid mogelijk en is het belangrijkste didactische middel op onze daltonschool.

Bij ons op school werken alle leerlingen met een taak. Alle kinderen moeten leerstof doorwerken die bij een bepaald leerjaar hoort. Binnen een leerjaar zal er gedifferentieerd worden, kinderen krijgen een taak aangeboden die bij hun ontwikkeling en mogelijkheden past. De differentiatie vindt per leerjaar op drie niveaus plaats. We maken hier wel een uitzondering voor leerlingen die een individuele leerlijn volgen ver onder of boven de stof van een bepaald leerjaar.
De vrijheid die leerlingen krijgen bij het maken van hun taak zal steeds groter worden. Kinderen kunnen steeds zelfstandiger en met een grotere verantwoordelijkheid hun werk maken en de leerstof leren.
Naast het zelfstandig werken aan de taken zijn er gedurende een dag verschillende instructiemomenten gepland. Leerlingen kunnen vanaf groep 5 zelf bepalen of ze gebruik maken van deze instructie. Dit vraagt van leerling en leerkracht goed zicht op de resultaten. Wij doen dit door regelmatig gesprekken met de leerlingen te voeren en dan te reflecteren op leergedrag en resultaten.
Door op deze manier te werken zijn er leerlingen die vrij zelfstandig hun leerstof verwerken en er zijn leerlingen die alle instructies volgen en meer aan de hand van de leerkracht meegenomen worden door het leerproces.

In deze brochure vindt u de doelstellingen die we per twee leerjaren nastreven op het gebied van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. We leren kinderen een steeds grotere vrijheid aan te kunnen. We bedoelen dan positieve vrijheid, d.w.z. dat kinderen eerst de vaardigheden en tools aangeleerd krijgen om deze vrijheid optimaal te benutten. Kinderen kunnen dan op hun eigen wijze zo efficiënt mogelijk leren!
Na het beschrijven van de doelen worden in verschillende hoofdstukken de middelen en afspraken beschreven die we in de praktijk inzetten om deze doelstellingen te bereiken.
Soms zullen middelen specifiek betrekking hebben op de ontwikkeling van zelfstandigheid of verantwoordelijkheid, echter vaker zullen deze principes verweven zijn en beide gestimuleerd worden door de inzet van bepaalde middelen of het maken van afspraken.

Hoofdstuk 1
Ontwikkelingslijnen; doelen per twee leerjaren

Einddoelen groep 1 en 2

De leerling …..
- kan zelfstandig materiaal uit de kast kiezen en weer opruimen
- kan werken met zelfcorrigerend materiaal
- kan zelfstandig een keuze maken uit de taken op het planbord
- kan zelfstandig de taken van het taakbord afhangen
- kan zelfstandig een eenvoudig dag-rooster aflezen
- kan na instructie zelfstandig een opdracht uitvoeren
- kan ongeveer een kwartier omgaan met uitgestelde aandacht
- kan haar/zijn werkje inleveren op de goede plek
- kan zelfstandig in de hal werken
- houdt zich aan klassenregels
- durft hulp te vragen aan klasgenootjes
- durft " nee" te zeggen
- is verantwoordelijk voor zijn eigen spullen, zoals jas en tas

Einddoelen groep 3 en 4

De leerling …..

- kan zelf zijn materiaal pakken voor de taak en opruimen
- kent het gebruik van het materiaal en gebruikt het op de goede manier
- kan zijn taakbrief plannen, bijhouden en afkleuren
- kan zijn taakbrief evalueren d.m.v. smiley's
- kan een deel van het werk zelf nakijken en verbeteren
- kiest zijn eigen werkplek, afhankelijk van de taak
- kan werken in wisselende groepsgrootte
- kan zelf verdiepingsstof of verrijkingsstof kiezen dat wordt aangereikt door de leerkracht
- kan ongeveer een half uur omgaan met uitgestelde aandacht
- kan zelf hulp vragen en bieden
- kan initiatief nemen
- kan zelf afspraken maken met andere leerlingen
- is verantwoordelijk voor zijn/haar werkplek en tafelgroep

Einddoelen groep 5 en 6

De leerling…..

- kan zijn weektaak plannen, bijhouden en afkleuren
- kan reflecteren op zijn/haar taak
- kan zelf kiezen met wie hij/ zij een opdracht wil uitvoeren
- kan kiezen wanneer hij/zij instructie nodig heeft
- kan de tijd goed, effectief gebruiken
- kan ongeveer 45 minuten omgaan met uitgestelde aandacht
- kan een open organisatie aan
- kan zonder direct toezicht samenwerken in de hal
- kan afleiding weerstaan
- kan op positieve wijze kritiek leveren
- kan reflecteren op eigen functioneren (gedrag, manier van werken)
- kan zelf verrijkingsstof of verdiepingsstof kiezen, weet wat hij/zij nodig heeft
- kan zelf activiteiten organiseren (leerlingenraad)
- is verantwoordelijk voor het lokaal.

Einddoelen groep 7 en 8

De leerling…..

- kan kiezen wanneer hij/zij instructie nodig heeft
- weet hoeveel tijd hij/zij nodig heeft om zich de leerstof eigen te maken
- weet of hij/zij nog extra moet oefenen
- vraagt om extra oefenstof/huiswerk wanneer nodig
- kent eigen leerstijl
- kan kiezen op welke manier hij/zij zich de leerstof eigen wil maken
- kan ongeveer een uur omgaan met uitgestelde aandacht
- kan op positieve wijze kritiek leveren en ontvangen
- kan coachen en gecoacht worden
- kan zelfstandig conflicten oplossen
- kan zelf onderwerpen bedenken
- kan zelf activiteiten organiseren (leerlingenraad)
- is verantwoordelijk voor het eigen lokaal en de hal

Hoofdstuk 2

Middelen om onze gestelde doelen te bereiken

Groep 1 en 2

4 x Wijzer planbord

Leerlingen in groep 1-2 werken met een planbord. Het planbord is opgedeeld in twee helften. De ene helft is voor de verplichte werkjes, de andere helft voor de keuzewerkjes. Op het planbord kunnen de kinderen vinden wat er voor die week aan verplichte werkjes zijn en welke keuzewerkjes. Er zijn iedere week gemiddeld 2 verplichte werkjes. De verplichte werkjes zijn met een rood balkje en een bij het werkje passende pictogram aangegeven. Bij de keuze werkjes staat ook aangegeven hoeveel kinderen er maximaal mee mogen spelen. Er mogen bijvoorbeeld maar 2 kinderen in de bouwhoek, is het maximum behaald dan wordt het werkje met een kruis afgeplakt zodat andere kinderen kunnen zien dat dit werkje niet meer gekozen mag worden. De kinderen hangen hun verplichte werkje af met een stip in de kleur van de dag. Zo kunnen de kinderen zien hoeveel werkjes zij nog moeten maken en welke zij al gedaan hebben. Op deze manier plannen en verdelen de kinderen hun verplichte werk over de week. De leerkracht heeft hierbij een sturende rol. Bij de kinderen die het lastig vinden om hun werk te plannen of nieuw zijn begeleid de leerkracht de keuze of kiest hij voor de leerling wanneer een verplicht themawerkje gemaakt moet worden.

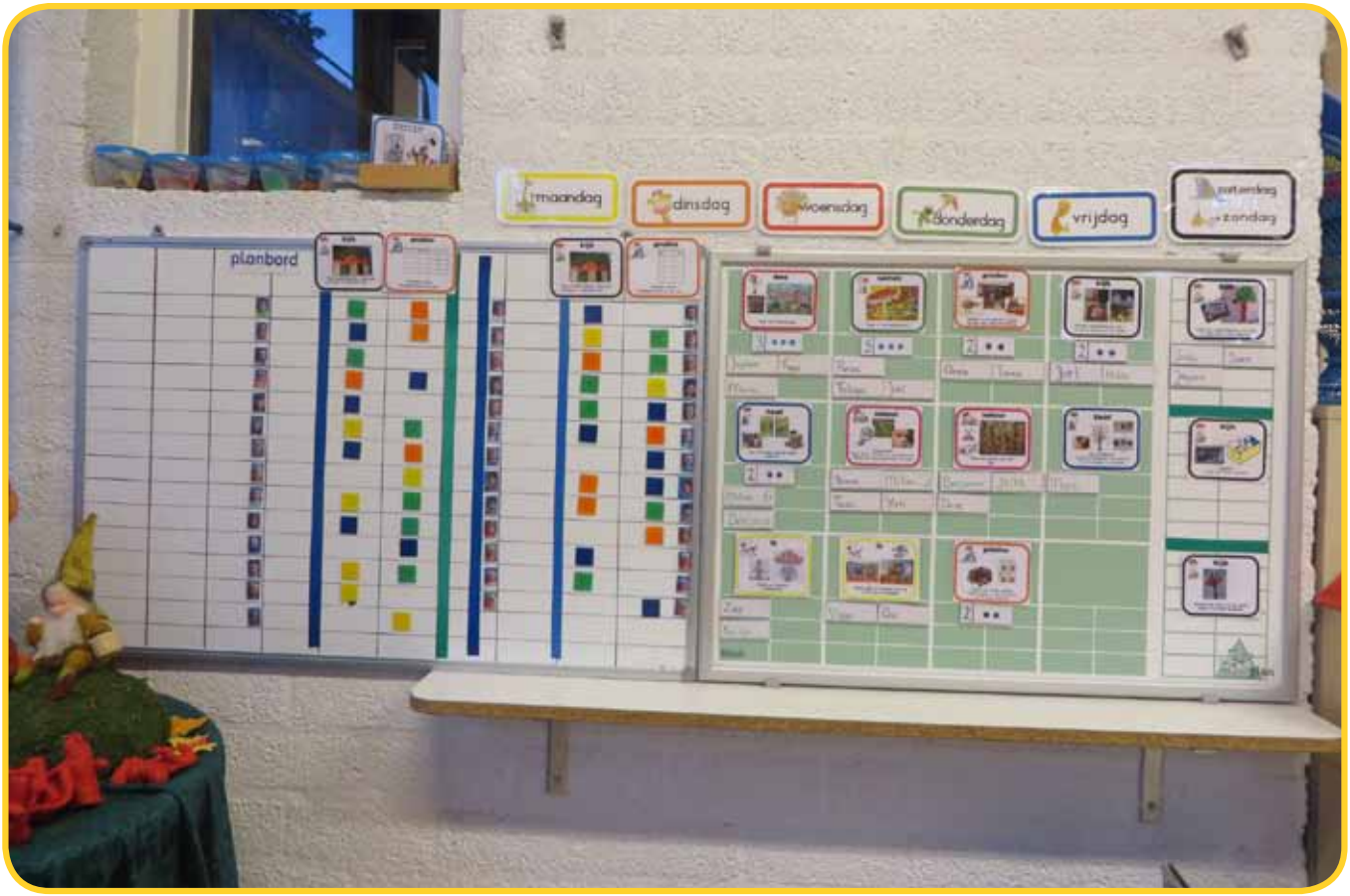

De themawerkjes verschillen tussen de groepen 1 en 2 om zo goed bij het niveau van de kinderen aan te sluiten. Wel passen alle werkjes binnen het thema en worden ze zo betekenisvol mogelijk ontworpen. Tijdens het taakwerk pakken de kinderen veelal hun eigen materialen en zorgen ze dat het ook weer netjes is op geruimd.

Zelfstandig werken en instructie

Ieder dag werken de kinderen in groep 1-2 zelfstandig aan hun tafelgroepje. In ieder groepje staat een bordje met daarop een schema voor het zelfstandig werken. Hierop kunnen de kinderen aflezen uit welke kast of met welk materiaal zij die dag moeten werken. Ieder groepje komt aan de beurt om bijvoorbeeld een werkje te kiezen uit de rekenkast. De kinderen kunnen het bordje zelfstandig aflezen, zelf hun werk pakken en hiermee aan de slag gaan. Op deze manier creëert de leerkracht tijd voor een kleine kring met extra instructies.

Reflectie

Na iedere werkles wordt er met de kinderen gezamenlijk geëvalueerd. Dit gebeurt onder leiding van de leerkracht. Er wordt dan besproken hoe er is gewerkt, wat er goed ging en hoe het nog beter kan. Aan het eind van de dag wordt er de zon van de dag uitgereikt. Er wordt dan met de kinderen besproken wie er die dag extra goed hebben gewerkt en zo een diamant voor op hun zon verdient hebben. Kinderen geven elkaar hierbij gerichte complimentjes. Bijvoorbeeld: ik vind dat Dirk vandaag goed met zijn taakje bezig was, omdat hij ....

Nakijken van eigen werk

De kleuters kijken hun eigen werk na als dit mogelijk is. Veel kleutermaterialen zijn namelijk zelf corrigeerbaar. Als dit niet mogelijk is doet de leerkracht dit tijdens de service rondjes die de leerkracht tijdens de werkmomenten loopt.

Lamp voor uitgestelde aandacht

Bij het geven van instructie aan een kleine groep of individuele leerlingen doet de leerkracht een lamp aan. Dit is het teken dat de leerkracht niet gestoord mag worden. Kinderen moeten zelfstandig aan het werk en bij een probleem zelf een oplossing zoeken. Ze kunnen altijd andere leerlingen om hulp vragen. Wanneer het probleem niet opgelost kan worden moeten ze eerst een andere taak maken en wachten tot de lamp uit is. Voordat de leerkracht de lamp aandoet herhaalt hij/zij met de leerlingen welke regels er dan gelden. De lamp zal niet langer dan **15 minuten** achter elkaar aan zijn.

Het bord van Pom Pom

Dit is opgebouwd uit vlakken in de kleuren van de dag. Op dit bord kunnen de kinderen terug vinden welke dag het is, wie de hulpjes zijn op die dag, welke datum het is en welk weer. Iedere ochtend wordt dit met de kinderen aan de hand van het bord besproken. De hulpjes hangen dan passende plaatjes op het bord.

Dagritme

Voor de kinderen is er iedere dag een dagrooster zichtbaar in de vorm van dagritme kaarten die aan een lijn midden in de klas hangen. Aan het begin van de morgen wordt de dag besproken met de kinderen. Zo kunnen de kinderen gedurende de dag zien wat de volgende activiteit gaat worden.

Klusbord

In de groep hangt een klusbord. Hierop hangen de fotootjes van de taken, die gedurende de dag netjes moeten worden gehouden. De hulpjes van de juf controleren dit en helpen bij het opruimen.

Toiletsymbolen

In de klas hangen twee toiletkettingen, een voor de meisjes en een voor de jongens. Kinderen kunnen naar het toilet zonder toestemming van de leerkracht. Tijdens instructie is het toilet gebruik beperkt.

Stilteteken extra

Tijdens de werkles gebruikt de leerkracht een liedje met bewegingen om de groep stil te leggen. Dit omdat de kinderen het anders niet snel genoeg kunnen zien als zij in verschillende hoeken aan het werk zijn. Met het liedje is er in alle hoeken van de klas te horen dat de kinderen stil moeten zijn omdat de leerkracht iets wil vertellen.

Groep 3 en 4

Taakbord

In groep 3 gebruiken we het eerste half jaar een taakbord. Op dit bord wordt per dag aangegeven welke taken er gemaakt moeten of mogen worden. Dit zijn de opdrachten bij veilig leren lezen.

Taakbrief groep 3

(bijlage 1)

Halverwege leerjaar 3 wordt de taakbrief opgestart. Op deze taakbrief staat het werk wat er de betreffende week gedaan moet worden. Per dag staat vermeld wat de taken zijn voor die dag. De week begint met de donderdag. De taakbrief wordt gebruikt bij het vak veilig leren lezen. Hierop staan ook aanvullende lees/schrijf opdrachten. De leerlingen plannen zelf de volgorde van de te maken opdrachten van die dag.

De leerkracht bepaalt voor een groot deel wie de instructie moet volgen en voor hoe lang. Er zijn twee verschillende taakbrieven. Een voor de maankinderen en een voor de zon kinderen. Wanneer de taak af is, kleuren de leerlingen hun taak in met de dagkleur. Achter iedere taak moeten de leerlingen aangeven hoe het werk gegaan is aan de hand van drie smileys.
Rekenen staat niet op de taakbrief. Alle kinderen krijgen een basistaak. Kinderen bekijken de opdrachten en mogen dan zelf beslissen of ze de klassikale instructie volgen of direct zelfstandig aan de slag gaan. Na de klassikale instructie is er verlengde instructie voor de kinderen die moeite hebben met de leerstof. De snellere leerlingen kiezen extra rekenwerk uit de rekenkast en krijgen verdiepingsopdrachten.

Taakbrief Groep 4

(bijlage 2)
Vanaf groep 4 hebben de kinderen een taakbrief voor alle vakken. De werkwijze is hetzelfde als in groep 3. We werken met een dagtaak. Wanneer de taak af is, kleuren de leerlingen hun taak in met de dagkleur. Achter iedere taak moeten de leerlingen aangeven hoe het werk gegaan is aan de hand van drie smileys.

Keuzewerk

Elke week hebben de kinderen een half uur de gelegenheid om keuzewerk te doen. We doen dit naast de taak een half uur in de week.
Het werk/materiaal waar ze uit kunnen kiezen staat in de keuzekast. De keuzekast wordt door de leerkrachten ingericht. We proberen zoveel mogelijk verschillende materialen in de kast te zetten gebaseerd op de 8 verschillende intelligenties. De kinderen mogen zelf twee materialen toevoegen.
Wanneer de leerlingen met een bepaald materiaal gewerkt hebben moeten ze dit aftekenen op een lijst. Alles mag in principe maar een keer gekozen worden
(uitzonderingen in overleg met leerkracht).
We streven ernaar om de keuzekast vier keer per jaar te veranderen.

Reflectie

Op de taakbrief staan bij iedere taak drie smileys. Deze kleuren de kinderen in na het maken van de taak. Aan het eind van de week beantwoorden de kinderen een reflectie vraag op papier. Er wordt regelmatig stil gestaan bij hoe het werken ging en wat de aandachtspunten zijn. Ook kan er met leerlingen individueel over de taakbrief, gedrag, welbevinden, resultaten etc. gesproken worden. Daarnaast krijgen ze ook tijdens het werken directe feedback. Doordat sommige leerlingen bij rekenen zelf een keuze maken om instructie te volgen is reflectie hierbij van groot belang. Tijdens het reflecteren op de gemaakte taak krijgen de leerlingen inzicht of zij de goede keuze gemaakt hebben om een instructie wel of niet te volgen.

Nakijken van eigen werk

Vanaf half groep 4 beginnen de kinderen zelf hun werk na te kijken. Dit gebeurt alleen bij het vak rekenen. Kinderen moeten bij het ontdekken van fouten eerst zelf kijken of ze snappen waarom het niet goed is gegaan, ze mogen ook een maatje raadplegen. Wanneer kinderen het niet snappen moeten ze het werk inleveren bij de leerkracht. Deze bespreekt het dan zo snel mogelijk.

Lamp voor uitgestelde aandacht

Bij het geven van instructie aan een kleine groep of individuele leerlingen doet de leerkracht een lamp aan. Dit is het teken dat de leerkracht niet gestoord mag worden. Kinderen moeten zelfstandig aan het werk en bij een probleem zelf een oplossing zoeken. Ze kunnen altijd andere leerlingen om hulp vragen. Wanneer het probleem niet opgelost kan worden moeten ze eerst een andere taak maken en wachten tot de lamp uit is.
Tijdens observaties en gesprekken met leerlingen zal de leerkracht de lamp ook aan doen. De lamp zal niet langer dan **een half uur** achter elkaar aan zijn.

Roosters

Dagrooster

In groep 3 en 4 maken we gebruik van dagritmekaarten. Ieder dag wordt op het bord de dagplanning opgehangen. Op het bord staat de taak of les aangegeven, zodat de kinderen weten wat ze moeten doen. Zo kunnen ze elke dag kijken hoe de dag er uit gaat zien.

Computerrooster

Vanaf groep 4 is er een computerrooster. Bij de computers hangt een rooster waarop aangegeven wordt wanneer welke kinderen achter de computer moeten oefenen.

Rooster buitenspelen

De kinderen van groep 3 en 4 spelen op het onderbouw plein. Ze kunnen gebruik maken van de materialen die op dat moment aanwezig zijn.

Groep 5 t/m 8

Taakbrief

(bijlage 3 en 4)
Leerlingen in groep 5 t/m 8 werken met een weektaak. Op deze taak staat het werk wat er de betreffende week gedaan moet worden.
De week begint met de donderdag. Leerlingen plannen zelf wanneer ze een opdracht maken. De instructies worden op de taakbrief aangegeven door de leerkracht. Kinderen bepalen zelf of ze de instructie willen volgen, of hoe lang ze de instructie willen volgen. Kinderen kleuren een taak die klaar is af met de dag-kleur.
Alle kinderen krijgen een basistaak. Kinderen die moeite hebben met de leerstof volgen de instructie en krijgen direct hierna verlengde instructie. Kinderen die makkelijk leren en weinig instructie nodig hebben kunnen extra opdrachten maken. Er worden elke week 3 extra opdrachten op de taakbrief gezet. Kinderen met een eigen leerlijn op 1 of meerdere vakgebieden krijgen een aangepaste weektaak. We streven ernaar niet meer dan 3 verschillende weektaken per groep te gebruiken.
In groep 7 en 8 staan de instructies op een apart rooster in de taakbrief en er hangt een instructiebord in de klas.
Kinderen plannen hun werk door het overschrijven van de taken op de taakbrief bij de betreffende dag. Wij vinden dit een goede voorbereiding op de middelbare school (agenda training).

Taak-tijd

In bovenbouwgroepen is het dagelijks van 9.00 uur tot 12.00 uur taak-tijd. Deze tijd wordt onderbroken door een pauze van 15 minuten en drie tot vier keer per week door een stil-lees moment van 10.15 uur tot 10.45 uur.
Wanneer er gymnastiek op de ochtend is, is er 's middags nog ruimte voor taakwerk.

Werkplekken

Kinderen kunnen tijdens de taak-tijd zelf hun werkplek kiezen. Ze kunnen de instructie van de leerkracht volgen of in het lokaal zelfstandig aan het werk gaan. Tijdens de instructie mogen de kinderen die niet meedoen, maar wel in het lokaal zijn, niet praten. Wanneer het echt nodig is wordt er gefluisterd.

Wanneer kinderen samen willen werken aan een taak of langdurig hulp nodig hebben van een maatje kunnen ze bij de samenwerkingsplekken in de hal gaan zitten.
Voor elke groep zijn er zes plekken gecreëerd.
De belangrijkste afspraken tijdens het samenwerken in de hal zijn : -serieus met je werk bezig zijn -zorgen dat je niemand stoort -je praat zachtjes.
Dit jaar kunnen kinderen ook gebruik maken van een stilte lokaal. Er mogen vier kinderen van elke groep werken in dit lokaal. In dit lokaal wordt helemaal stil gewerkt.
Dit lokaal is tevens computer lokaal. Elke groep kan hier gebruik maken van een vaste computer en twee laptops. De computers voor groep 4/5 staan ook in dit lokaal.
Wanneer kinderen in de hal of in het stiltelokaal gaan werken, hangen ze een kaartje met hun naam in de klas op een bord. De leerkracht overziet zo snel waar alle kinderen zijn.

Keuzewerk

(bijlage 5)
Het keuzewerk is een onderdeel van de taak. Elke week kunnen de kinderen een half uur keuzewerk plannen op de taakbrief.
Het werk/materiaal waar ze uit kunnen kiezen staat in de keuzekast. De keuzekast wordt door de leerkrachten ingericht. We proberen zoveel mogelijk verschillende materialen in de kast te zetten gebaseerd op de 8 verschillende intelligenties. De kinderen mogen zelf twee materialen toevoegen.
Wanneer de leerlingen met een bepaald materiaal gewerkt hebben moeten ze dit aftekenen op een lijst. Alles mag in principe maar een keer gekozen worden
(uitzonderingen in overleg met leerkracht).
We streven ernaar om de keuzekast vier keer per jaar te veranderen.

Reflectie

Op de taakbrief vullen de kinderen twee reflecties vooraf in. Een persoonlijk en een klassikale reflectie. Dit in de trant van: “Ik ga letten op….” Aan het eind van de taakbrief is er een wisselende reflectievraag. Deze wordt met de leerlingen besproken op woensdag na het laatste blokje taak-werk.
Er kan met leerlingen individueel over deze vraag gediscussieerd worden tijdens het ingeroosterde spreekuur op een vaste dag in de week tijdens het taakwerk. Tijdens dit spreekuur wordt er ook gesproken over gedrag, welbevinden, resultaten etc.
We maken gebruik van het reflectieblad van onze methode“4 x Wijzer”. Kinderen geven hierop aan wat ze gedaan hebben, met wie ze hebben samen gewerkt en hoe dit ging, of ze hun tijd goed besteed hebben en hoeveel vragen ze van de toets goed zullen beantwoorden. Deze reflectiebladen worden samen met hun gemaakte toets besproken.

Nakijken van eigen werk

Kinderen kijken al hun werk zelf na, behalve de toetsen. Kinderen moeten bij veel fouten na gaan hoe dit komt. Zij vragen uitleg aan een maatje of geven aan bij de leerkracht dat ze iets niet begrepen hebben. Deze bespreekt het dan zo snel mogelijk en past eventueel extra instructie toe.

Lamp voor uitgestelde aandacht

Bij het geven van instructie aan een kleine groep of individuele leerlingen doet de leerkracht een lamp aan. Dit is het teken dat de leerkracht niet gestoord mag worden. Kinderen moeten zelfstandig aan het werk en bij een probleem zelf een oplossing zoeken. Ze kunnen altijd andere leerlingen om hulp vragen. Wanneer het probleem niet opgelost kan worden moeten ze eerst een andere taak maken en wachten tot de lamp uit is.
Tijdens observaties en gesprekken met leerlingen zal de leerkracht de lamp ook aan doen. De lamp zal niet langer dan **een uur** achter elkaar aan zijn.

Roosters

- *Dag-rooster*
We gebruiken dagritmekaarten.
Ieder dag wordt op het bord de dag-planning opgehangen. Zo kunnen de leerlingen elke dag kijken hoe de dag er uit gaat zien.

- *Computerrooster*
Bij de computers hangt een rooster waarop aangegeven wordt wanneer welke kinderen achter de computer moeten oefenen.

- *Rooster buitenspelen*
Op ons plein zijn er drie plaatsen waar gevoetbald mag worden en er is een tafeltennistafel. Wij hebben een rooster gemaakt welke groep op welke dag op een bepaald veldje kan voetballen en wanneer je aan de beurt bent voor het spelen bij de tafeltennistafel.

- Overige roosters
Andere roosters die een bepaalde periode in de klas zullen hangen zijn b.v het rooster voor de spreekbeurten.

Materiaalhok

In de bovenbouwhal is een hok met allerlei knutselmateriaal wat de leerlingen altijd zelf kunnen pakken. Alles is hier gelabeld. Elke groep heeft een eigen plank waar gemaakt werk bewaard kan worden.

Hoofdstuk 3
Algemene school afspraken

Dagkleuren

De dagen in onze daltonschool hebben een kleur. Op deze manier leren jonge kinderen wat er op welke dag aan de orde komt. Kinderen krijgen zo een bepaald tijdsbesef en dit is een eerste hulpmiddel bij het plannen van het werk.
In de bovenbouw handhaven we deze kleuren.

Geluidsmeter

In de klas en bij alle werkplekken in de hal hangt een geluidsmeter. Deze meter heeft de volgende standen: stil – fluisteren – geroezemoes – praten – schreeuwen. Door middel van een knijper geeft de leerkracht het geluidsniveau aan. In de hallen is dit over het algemeen geroezemoes. In de klas tijdens het taak-werk staat de geluidsmeter op fluisteren.
Bij andere activiteiten kan de leerkracht het geluidsniveau wat verwacht wordt van de leerlingen ook steeds aangeven.

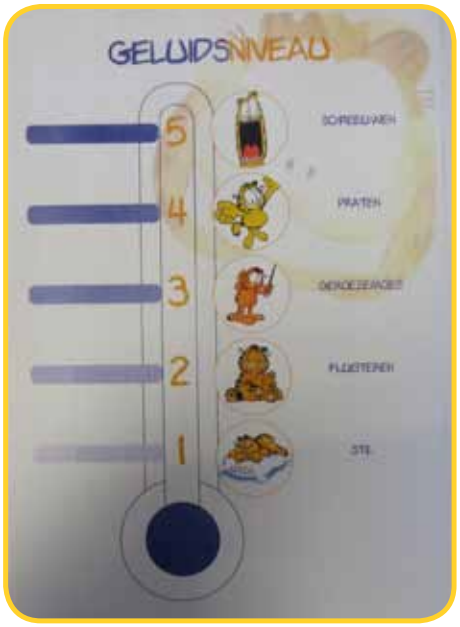

Toiletsymbolen

In elke klas hangen twee toiletbordjes, een voor de meisjes en een voor de jongens. Kinderen kunnen naar het toilet zonder toestemming van de leerkracht. Tijdens instructie mogen kinderen niet naar het toilet. We stimuleren kinderen om zoveel mogelijk vlak voor of na de pauze naar het toilet te gaan.

Stilteteken

Door de hele school hanteren we hetzelfde stilteteken. De leerkracht steek zijn/haar hand omhoog en wacht tot de alle kinderen dit ook doen. Kinderen attenderen elkaar door een tikje op de schouder. Wanneer de hand omhoog is ben je stil en leg je even neer waar je mee bezig bent. Pas wanneer echt iedereen stil is en kijkt geeft de leerkracht de opdracht. Kinderen mogen hier niet het initiatief in nemen. De leerkracht gebruikt het stilteteken alleen wanneer de hele groep aangesproken moet worden.

Materialenbaas

Elke tafelgroep heeft een materialenbaas. Deze leerling zorgt dat het materiaal,wat voor een groepje nodig is, gepakt wordt en na afloop ook weer opgeruimd. Elke week is er een ander kind aan de beurt. Te denken valt hier aan zorg voor taken-bak, boeken, lijm, papier etc. Tijdens het taak-werk pakken de kinderen veelal hun eigen materialen en zorgen dat het ook weer wordt opgeruimd.

Klus-club

In elke groep hangt een klus-bord. Hierop hangen de fotootjes van 3 of 4 leerlingen gedurende een week. Na school zorgen deze leerlingen dat het lokaal en de hal er weer opgeruimd uitziet.
Bij het klus-bord hangt een lijstje met alle taken die uitgevoerd moeten worden.

Uiterlijk lokalen

In de lokalen zijn zoveel mogelijk materialen gelabeld, zodat kinderen alles zelf kunnen pakken en op de goede plek terug kunnen leggen. Alle leerlingen zorgen in eerste instantie dat het lokaal netjes blijft. De klus-club zorgt voor de finishing touche.
De leerkracht zorgt voor een overzichtelijk en actueel lokaal. Dat waar we mee bezig zijn is te zien in de lokalen (feesten, seizoenen, projecten)

Basisregels

De vrijheid krijgen om zelfstandig je werk te doen en hier zelf de verantwoording voor te dragen kan alleen als je weet welke regels er binnen de school gelden (grenzen) en je je hieraan ook kunt houden.
Om in onze ogen een goede en prettige (werk)sfeer op school te creëren vinden we de volgende regels en afspraken erg belangrijk.

Serieus werken
Tijdens het werken ben je serieus met je werk bezig en houden we rekening met elkaar

Respect
We respecteren elkaar, iedereen mag zijn zoals hij/zij is

Hulp
Waar mogelijk helpen we elkaar en werken we samen

Rust
In de school lopen we en praten we rustig

Netheid
In de school houden we alles netjes
- je hangt je jas en tas aan de kapstok.
- spullen die je gebruikt houd je netjes en leg je op de goede plaats terug.
- je laatje ruim je regelmatig op

Hoofdstuk 4

Leerlingenraad

Sinds schooljaar 2012-2013 hebben we een leerlingenraad. Hierin zitten 8 leerlingen. Twee leerlingen uit groep 5, 6, 7 en 8. Deze leerlingen zijn gekozen door de kinderen uit hun eigen groep. Elk half jaar wordt er een nieuwe leerlingenraad gekozen.
Deze leerlingen vergaderen elke eerste maandag van de maand onder leiding van een leerkracht. De punten die besproken worden, worden teruggekoppeld naar de klassen. Andersom is het ook mogelijk; vragen die vanuit een groep komen, kunnen aan de orde gesteld worden in de leerlingenraad.
We willen aankomend jaar de agenda en de notulen in de Nieuwsbrief en op de website publiceren. Ook zal er een jaarplanning gemaakt worden met voorlopige agendapunten. Deze komen bij elk lokaal te hangen.

Hoofdstuk 5

Borging

Om alle gemaakte afspraken na te komen en de middelen die we ontwikkeld hebben op de goede manier in te zetten, hebben we een kijkwijzer gemaakt.
Alle leerkrachten kunnen zelf regelmatig reflecteren aan de hand van deze kijkwijzer.
Eén à twee keer per jaar zal de daltoncoördinator klassenbezoeken afleggen. De kijkwijzer is hier een belangrijk hulpmiddel om te kijken of we met z'n allen doen wat we voor ogen hebben met ons onderwijs. De bevindingen worden met elke leerkracht afzonderlijk geëvalueerd. In een teamvergadering worden de algemene conclusie en de eventuele verbeterpunten besproken.

Slotwoord

We hopen dat we met de beschreven middelen en afspraken de kinderen zo zelfstandig en verantwoordelijk mogelijk maken. Een grote mate van vrijheid draagt bij aan het plezier in werken en leren. Hoe groter het plezier, des te groter de motivatie en op deze manier een hoge leeropbrengst.
Inmiddels werken wij met de methode 4 x Wijzer (nieuwe methode voor wereldoriëntatie). In de thema's die hier aan de orde komen proberen we zoveel mogelijk de expressievakken muziek, beeldende vorming en drama in te passen. De werkwijze past zo goed bij onze dalton school, dat wij trots kunnen vaststellen dat wij de hele dag door, onze daltonprincipes verwezenlijken.
Een verbinding maken tussen het taak-werk, met voornamelijk de leervakken en het werken met 4 x Wijzer, is iets waar we de komende jaren tijd aan gaan besteden.

Warming-up georganiseerd door een leerling bij het 4 x Wijzer thema "Bewegen is gezond".

Themabord 4 x Wijzer bij het thema "Onder water".

Taakbrief groep 3

Naam:	maanboekje				
Dag	Boekje	Blz.	Instr.	?	Af?
Donderdag	Werkboekje vll:	Blz. 15-16		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	Blz. 19-20-21		T	☺😐☹
	Veilig en vlot:	Kern 9. Blz. 11-12		Z	☺😐☹
	Ringbandboekje:	Kern 9, 2 blz. maken.		Z	☺😐☹
Vrijdag	Werkboekje vll:	Blz. 17		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	Blz. 23-24-25		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	Kern 9. Blz. 11-12		T	☺😐☹
	Afmaken werkbladen uit laatje			Z	☺😐☹
Maandag	Werkboekje vll:	Blz. 18		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	Blz. 23-24-25		T	☺😐☹
	Veilig en vlot:	Kern 9. Blz. 13-14		Z	☺😐☹
	Feestneus:	Wb. Weettekst of verhaal.		Z	☺😐☹
Dinsdag	Werkboekje vll:	Blz. 20		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	Blz. 26-27-28		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	Kern 9. Blz. 13-14		Z	☺😐☹
	Afmaken werkbladen uit laatje			Z	☺😐☹
Woensdag	Werkboekje vll:	Blz. 21		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	Blz. 29-30-31-32		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	Kern 9. Blz. 13-14		Z	☺😐☹
	Werkblad spelling:	Wb. Spelling aai-ooi-oei.		Z	☺😐☹

Z=Zelfstandig, T=Tweetal

Klaartaak	Ringbandboekje	Kern 9, 4 blz.		Z	☺😐☹
	Klikklakclusterboekje	10 woorden maken.		Z	☺😐☹
	Leeshoek gang	15 minuten lezen.		Z/T	☺😐☹
	Piccolo taal	5 kaarten maken.		Z	☺😐☹
	Werkblad	Werkblad uit kieskast		Z	☺😐☹
	Verhaal maken.	Maak een verhaal over de Lente		Z/T	☺😐☹
	Werkkast	Spelletje uit werkkast.		Z/T	☺😐☹
	Afmaken werkbladen uit laatje			Z	☺😐☹

Taakbrief groep 3					
Naam:	zonboekjes				
Dag	Boekje	Blz.	Instr.	?	Af?
Donderdag	Werkboekje vll:	Blz. 15-16		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	eigen leesboek. 10 min.		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	2 blz. zelf kiezen		Z	☺😐☹
	Ringbandboekje:	Kern 9, raket, 2 blz.		Z	☺😐☹
Vrijdag	Werkboekje vll:	Blz. 17		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	eigen leesboek. 10 min.		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	2 blz. zelf kiezen		Z	☺😐☹
	Afmaken werkbladen uit laatje			Z	☺😐☹
Maandag	Werkboekje vll:	Blz. 18-19		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	eigen leesboek. 10 min.		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	2 blz. zelf kiezen		Z	☺😐☹
	Feestneus:	Wb. Weettekst of verhaal		Z	☺😐☹
Dinsdag	Werkboekje vll:	Blz. 20		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	eigen leesboek. 10 min.		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	2 blz. zelf kiezen		Z	☺😐☹
	Afmaken werkbladen uit laatje			Z	☺😐☹
Woensdag	Werkboekje vll:	Blz. 21		Z	☺😐☹
	Leesboekje vll:	eigen leesboek. 10 min.		Z	☺😐☹
	Veilig en vlot:	2 blz. zelf kiezen.		Z	☺😐☹
	Werkblad spelling:	Wb spelling aai-ooi-oei.		Z	☺😐☹
Z=Zelfstandig, T=Tweetal					
Klaartaak	Ringbandboekje:	Kern 9, 4 blz.		Z	☺😐☹
	Klikklakclusterboekje	10 woorden maken.		Z	☺😐☹
	Leeshoek gang.	15 minuten lezen.		Z/T	☺😐☹
	Piccolo taal	5 kaarten maken.		Z	☺😐☹
	Werkblad	Werkblad uit kieskast		Z	☺😐☹
	Verhaal maken.	Maak een verhaal over de Lente		Z/T	☺😐☹
	Werkkast.	Werkje uit de werkkast maken.		Z/T	☺😐☹
	Afmaken werkbladen uit laatje			Z	☺😐☹

Taakbrief groep 4 Naam:_____ Datum: 12 dec- 18 dec

Ik ga letten op:

	donderdag		vrijdag	
Vloeiend en vlot/aal		☺😐☹	Herhalingstaak 1+2	☺😐☹
		☺😐☹		☺😐☹
rekenen		☺😐☹		☺😐☹
		☺😐☹		☺😐☹
spelling	Thema 4 week 1 les 2	☺😐☹		☺😐☹

	Maandag		Dinsdag		Woensdag	
Vloeiend en vlot/taal	Herhalingstaak 3 + 4	☺😐☹		☺😐☹		☺😐☹
		☺😐☹		☺😐☹		☺😐☹
rekenen		☺😐☹		☺😐☹		☺😐☹
		☺😐☹		☺😐☹		☺😐☹
spelling		☺😐☹	Woorden overschrijven	☺😐☹	Thema 4 week 1 les 4	☺😐☹
keuzekast		☺😐☹		☺😐☹		☺😐☹

Rekenwerkblad	Vloeiend en vlot bladzijde 25 t/m 30 oefenen	Taalwerkblad
Computer	Werkje uit de keuzekast	

Klaaropdrachten:
Zelfportret map afmaken
Werk uit je la afmaken
Kerstboekje
Lezen

Reflectie

Heb je je eigen doel bereikt? Ja / nee

Waarom ben je wel of niet tevreden?

_____
_____
_____
_____
_____

Ziet je taakbrief er netjes uit?

0 heel netjes
0 netjes
0 het gaat wel
0 slordig (kom even overleggen hoe het anders kan)

Taakbrief groep 6

Naam:

Wat ga je deze week leren (doelen)?

Taal	Je leert zinnen schrijven bij een woordparaplu Je leert dat de persoonsvorm verandert als je de zin in een andere tijd zet.
Rekenen	Je oefent met breuken b.v. 1/3 +1/3 +1/3 = Je leert keersommen met honderden b.v 4x140= en keersommen als 4x2x5x4=
Spelling	Je leert hoe je **verkleinwoorden** me t **-je(na d of t)en –nkje** schrijft b.v. hondje Je leert hoe je **verkleinwoorden met - etje** schrijft b.v brilletje

Ik ga letten op:

Wij zorgen dat we voor de hele week het werk plannen.

	Wat?	Hoe?	Do	Vr	Ma	Di	Wo	af
Taal	**Blok 3 les 8 ***				10.45			☺😐☹
	Blok 3 les 11 *					10.45		☺😐☹
	Blok 3 les 10							☺😐☹
	Blok 3 les 12							☺😐☹
Rekenen	**Taak 36 som 2 en 3 ***		11.15					☺😐☹
	Taak 37 som 2 en 3 *				11.15			☺😐☹
	Projecttaak 32 plattegrond *						10.15	☺😐☹
	Taak 37 som 1 en 6							☺😐☹
	Taak 39 som 4, 5 en 6							☺😐☹
Spelling	**Thema 3 les 9* en 10**		10.45					☺😐☹
	Oefendictee *			10.45				☺😐☹
	Thema 3 les 11* en 12					11.15		☺😐☹
								☺😐☹
	kijkdictee							☺😐☹
Topo Schrijven								☺😐☹
	Werkboekje maken Groningen en Drenthe							☺😐☹

	Wat?	Hoe?	Do	Vr	Ma	Di	Wo	af
Computer	- Woordenschat blok 3 - Nieuwsbegrip XL - Spelling woorden oefenen van thema 3 les 9 t/m 12							☺😐☹
keuzewerk								☺😐☹

Klaarwerk	Werk afmaken van vorige week							☺😐☹
	Lezen boeken Egypte							☺😐☹
	woordzoeker Egypte							☺😐☹
	Portfolio verslagen Egypte							☺😐☹

Reflectie

Heb je je eigen doel bereikt? Ja / nee
Hoe tevreden ben je ?

Heel erg						Helemaal niet

Waarom ben je wel of niet tevreden?

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Heb je voor de hele week het werk gepland? ja / nee

Ziet je taakbrief er netjes uit?

0 heel netjes
0 netjes
0 het gaat wel
0 slordig (kom even overleggen hoe het anders kan)

Taakbrief groep 8

Naam: Datum:

Doelen	
Rekenen	Je kunt min en keersommen met breuken maken.
	Je sommen bereken waarin je meer dan 100% van iets moet berekenen.
	Je kunt cijferen +, -, x en : met kommagetallen.
Taal	Je kunt werkwoorden vervoegen.
Spelling	Je kent de 10 nieuwe woorden van woordenschat.
	Je weet wanneer je een samenstelling schrijft met een koppelteken.

Persoonlijk doel van deze week: Ik ga letten op?
Algemeen doel van deze week: Wij zorgen dat: we stil werken tijdens taakwerk en anderen niet afleiden.

Taal		**Spelling**		**Schrijven**		**Rekenen**	
Bl. 3, les 2		Thema 3, les 1/2*	I	Blz 13		Taak 19, som 2,3 cijferen som 1	
Bl. 3, les 3*	I	Slagwerk 3.2		Portfolio verslag natuur			
Bl. 3, les 4		Spellingsblad				Taak 21 som 1,3,4	
Bl. 3, les 5*	I	Maatjes dictee week 1	T			Taak 21 som 5,6	
						Taak 22, som 1,3,4	
Topo		**Computer**		**Overige**		**Pluswerk**	
		Taal actief		Keuzewerk		Wetenschap 1x	
		WIG				Spaans / Frans 1x	

Donderdag			**Maandag**		
Vrijdag			**Dinsdag**		
			Woensdag		

Klaarwerk:
Portfolioverslag natuur
Lezen
Herhalingsblad spelling les 2
Doelen oefenen.

Reflectievraag:
Heb je je persoonlijke doel gehaald? Ja / Nee
Waarom wel of niet?

Heb je het algemene doel van deze week gehaald? Ja/Nee
Waarom wel of niet?

Heb je alles afgekleurd? Ja / Nee

Ziet je taakbrief er netjes uit?
- 0 heel netjes
- 0 netjes
- 0 het gaat wel
- 0 slordig (kom even overleggen hoe het anders kan)

Instructierooster

	Donderdag	Vrijdag	Maandag	Dinsdag
Rekenen	9.00u Taak 19 som **2,3** Cijferen som 1 *>100%* *Verhoudingen* *20 min.*	*9.00u.* Taak 21, som 1,**3**,4 *Keer met breuken* *20 min.*	*9.00u.* Taak 21 som **5/6** *Cijferen* *Min met breuken* *20 min*	*9.00u Projecttaak *50 min.*
Taal		**10.45u* Bl 3, les 3 *Werkwoorden* *20 min*		**10.45u.* Bl 3, les 5 *Woordenschat* *30 min*
Spelling	*10.15u ***Zinnendictee***		*10.15u Thema 3, les 1/2 *Samenstellingen met een koppelteken* *40 min.*	

Keuzewerkkaart 2 groep 7 en 8

✓	Activiteiten	Doel / opdracht	Hoe ?	Evaluatie/controle
	Taalactiviteiten			
	Pico piccolo	Werkwoordspelling	☝	Zelfcontrolerend
	Stripboeken geschiedenis	Leesplezier/ kennis geschiedenisonderwerpen	☝	Invullen leeslogboekje
	Warrige woorden	Werkwoordspelling	✌	Controle door ll onderling
	Boggle	Vergroten woordenschat	✌	Controle door ll onderling
	Rekenactiviteiten			
	Varia	Metriekstelsel	✌	Zelfcontrolerend
	Tricodo	Logisch denken/ hoofdrekenen	✌	Controle door ll onderling
	Zeeslag	Coördinaten oefenen	✌	Controle door ll onderling
	24 game	Hoofdrekenen	✌	Controle door ll onderling
	Cognitief			
	Rush hour	Logisch denken/ ruimtelijk inzicht	☝	Zelfcontrolerend
	Breinbrekers	Logisch denken	✌	Zelfcontrolerend
	Monsters	Logisch denken/ ruimtelijk inzicht	☝	Zelfcontrolerend
	Creatieve activiteiten			
	Kralen planken	Twee gelijke figuren leggen/ Sociale vaardigheden	✌	Foto van maken, bespreken met leerkracht
	Tekenblad	Fantasie bevorderen	☝	Kort evalueren in de kring En ophangen in de klas.
	Lapjeskat	Fijne motoriek ontw/ fantasie	☝	Ophangen in de klas.
	Muzikale ontwikkeling			
	Rap schrijven	Leren werken met tekst en ritme	✌	Presenteren in de groep
	Techniek en constructie			
	Borduren	Rijgsteek leren	☝	Ophangen in de klas
	Puzzelen	Vorm en kleur	☝	Zelfcontrolerend
	Inbreng leerlingen			
			✌	Leerlingen onderling
	Klei	Vlechttechniek, mandje	☝	Laten zien in de klas
	Kaartspel	Hoofdrekenen/ sociale vaardigheden	✌	Leerlingen onderling
			✌	Leerlingen onderling

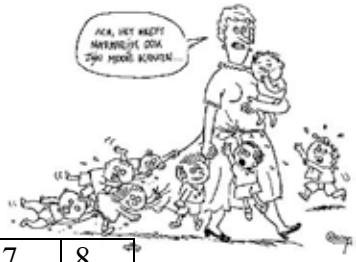

Kijkwijzer Dalton / klassenmanagement

Vrijheid: zelfstandig en verantwoordelijk datum:

Uiterlijkheden:	1/2	3	4/5	5/6	7	8
Dagkleuren						
Dagritmekaarten						
Planbord (groep 1 t/m 3)						
Afhangborden om je werkplek te kiezen Hal en stiltelokaal						
Lamp voor uitgestelde aandacht						
Geluidsmeters (hal en klas)						
Klus-club bord						
Toiletsymbolen						
Computerrooster						
Buiten-speelrooster						
Taakbakken (groep 3 t/m 8)						
Kasten gelabeld						
Materiaal overzichtelijk en zelfstandig te pakken.						
Thema's zichtbaar						
Afspraken en regels:						
Kinderen kennen de dagkleuren						
Kinderen plannen en kleuren af op de taakbrief (taakbord)						
Kinderen reflecteren vooraf en achteraf op de taakbrief.						
Kinderen kijken hun eigen werk na en weten wat te doen bij veel fouten.						
Kinderen maken gebruik van de verschillende werkplekken.						
Kinderen kennen de regels in het stiltelokaal en de hal en passen dit toe.						
Kinderen werken zelfstandig en vragen hulp aan een maatje wanneer de lamp aan is.						
Kinderen houden zich aan de geluidssterkte die op de meter wordt aangegeven.						
Kinderen kunnen de roosters lezen.						
Kinderen weten waar de materialen liggen.						
Kinderen maken gebruik van de taakbakken.						
Elk groepje heeft een materialenbaas.						
Kinderen ruimen netjes op. De eigenwerkplek, het lokaal en de hallen zien er netjes uit.						
De kinderen weten wat ze als klus-club moeten doen.						
Het stilte teken wordt goed gebruikt.						
Tijdens taakwerk is er een rustige en prettige werksfeer.						